

SPRENDIMAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2017/1565

2017 m. rugsėjo 13 d.

suteikti Moldovos Respublikai makrofinansinę paramą

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 212 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Europos Sąjunga (toliau – Sąjunga) ir Moldovos Respublika toliau plėtoja santykius remdamosi Europos kaimynystės politika (EKP) ir Rytų partnerystės priemone. 2009 m. Moldovos Respublikai tapus Rytų partnerystės šalimi, vyko derybos dėl Sąjungos ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimo. Tas susitarimas ⁽²⁾ (toliau – Asociacijos susitarimas), kuriame numatyta laipsniškai sukurti išsamią ir visapusišką laisvosios prekybos erdvę (IVLPE), buvo pasirašytas 2014 m. birželio 27 d., o įsigaliojo 2016 m. liepos 1 d.;
- (2) Moldovos Respublikos ekonomiką smarkiai paveikė politinis nestabilumas nuo 2014 m. lapkričio mėn. rinkimų iki 2016 m. sausio mėn., bankinio sukčiavimo skandalas, silpna ekonominė veikla regione ir Rusijos nustatytas importo draudimas. Tai prisidėjo prie recesijos, prekybos deficito didėjimo ir smarkaus užsienio valiutos atsargų sumažėjimo per praėjusius metus;
- (3) 2016 m. pradžioje suformavusios naują vyriausybę ir paskyrusios naują Moldovos nacionalinio banko valdytoją valdžios institucijos parodė naują ryžtą siekiant daryti pažangą įgyvendinant būtinas politines reformas ir spręsti finansų sektoriuje bei viešųjų finansų administravimo srityje kylančias šalies valdymo problemas;
- (4) siekiant padėti šaliai eiti nauju reformų keliu, po 2016 m. vasario 15 d. Užsienio reikalų tarybos priimtų išvadų Sąjunga ir Moldovos Respublika susitarė dėl prioritetinių reformų veiksmų gairių. Įgyvendindama šias veiksmų gaires Moldovos Respublika padarė didelę pažangą;
- (5) atsižvelgdami į politines permainas ir ekonominius sunkumus, Moldovos Respublikos valdžios institucijos ir Tarptautinis valiutos fondas (TVF) 2016 m. liepos mėn. priėmė trejų metų susitarimą dėl 178,7 mln. USD vertės išplėstinės kredito priemonės ir išplėstinės fondo priemonės (IKP / IFP). Tą 2016 m. lapkričio 7 d. susitarimą patvirtino TVF valdyba. Tikimasi, kad įgyvendinant šią TVF programą Moldovos Respublikos valdžios institucijos galės sparčiai pagerinti finansų sektoriaus valdymą ir priežiūrą, sugriežtinti makroekonominio ir finansinio stabilumo užtikrinimo politiką ir paskatinti tvarų, integracinį augimą;
- (6) blogėjant ekonominei padėčiai ir perspektyvai, 2015 m. rugpjūčio mėn. Moldovos Respublika paprašė papildomos makrofinansinės paramos iš Sąjungos, o prašymą pakartojo 2016 m. kovo mėn.;

⁽¹⁾ 2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2017 m. liepos 17 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimas (OL L 260, 2014 8 30, p. 4).

- (7) pagal Europos kaimynystės priemonę (EKP) Sąjunga ketina Moldovos Respublikai teikti apie 610–746 mln. EUR paramą, įskaitant paramą biudžetui ir techninę paramą. Tačiau 2015 m. pradžioje paramos biudžetui išmokos iš Sąjungos biudžeto buvo nutrauktos ir bus atnaujintos tik tuomet, kai bus patvirtinta nauja TVF programa ir įvykdytos visos paramos biudžetui teikimo sąlygos;
- (8) atsižvelgiant į tai, kad Moldovos Respublikai taikoma EKP, šalis turėtų būti laikoma atitinkančia Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo reikalavimus;
- (9) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti išskirtinė nesusietos ir netikslinės paramos mokėjimų balansui koreguoti finansinė priemonė, kuria siekiama patenkinti neatidėliotinus paramos gavėjo išorės finansavimo poreikius ir kuri turėtų padėti įgyvendinti politikos programą, apimančią griežtas skubias koregavimo ir struktūrinių reformų priemones, skirtas mokėjimų balanso būklei gerinti artimiausiu metu;
- (10) kadangi nepaisant TVF ir kitų daugiašalių įstaigų suteiktų lėšų tebėra likęs didelis Moldovos Respublikos mokėjimų balanso išorės finansavimo trūkumas, Sąjungos makrofinansinė parama, kuri turi būti teikiama Moldovos Respublikai esamomis išskirtinėmis aplinkybėmis, laikoma tinkamu atsaku į Moldovos Respublikos prašymą padėti stabilizuoti ekonomiką, kartu įgyvendinant TVF programą. Sąjungos makrofinansinė parama padėtų Moldovos Respublikai stabilizuoti ekonomiką ir vykdyti struktūrinių reformų darbotvarkę, taip papildant išteklius, gaunamus pagal finansinį susitarimą su TVF;
- (11) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti siekiama padėti Moldovos Respublikai atkurti tvarią išorės finansavimo padėtį ir tokiu būdu remti didesnę šalies politinį ir makroekonominį stabilumą, stiprinti ekonomikos ir finansų valdymą, įskaitant išsamų ir į rezultatus orientuotą bankinio sukčiavimo tyrimą, taip pat stiprinti gerą energetikos valdymą ir politinį teisminių institucijų nepriklausomumą;
- (12) Sąjungai teikiant makrofinansinę paramą, kartu turėtų būti skiriamos išmokos, susijusios su paramos biudžetui operacijomis, finansuojamomis iš EKP biudžeto;
- (13) Sąjungos makrofinansinės paramos suma nustatoma remiantis visapusišku Moldovos Respublikos likusių išorės finansavimo poreikių kiekybiniu įvertinimu ir atsižvelgiant į jos pajėgumą finansuoti savo poreikius nuosavais ištekliais, visų pirma naudojant turimas tarptautines atsargas. Sąjungos makrofinansinė parama turėtų papildyti TVF ir Pasaulio banko taikomas programas ir teikiamus išteklius. Paramos suma nustatoma taip pat atsižvelgiant į numatomus finansinius daugiašalių paramos teikėjų įnašus ir poreikį užtikrinti sąžiningą Sąjungos ir kitų paramos teikėjų naštos pasidalijimą, taip pat į Moldovos Respublikoje jau įgyvendinamas kitas Sąjungos išorės finansavimo priemones ir į pridėtinę bendro Sąjungos dalyvavimo vertę;
- (14) atsižvelgiant į Moldovos Respublikos likutinio išorės finansavimo poreikius, pagal vienam gyventojui tenkančias pajamas ir skurdo rodiklius vertinamą ekonominio išsivystymo lygį, pajėgumą finansuoti savo poreikius nuosavais ištekliais, visų pirma naudojant turimas tarptautines atsargas, ir į skolos tvarumo analize pagrįstą šalies pajėgumo grąžinti lėšas įvertinimą, dalis paramos turėtų būti teikiama dotacijomis;
- (15) Komisija turėtų užtikrinti, kad Sąjungos makrofinansinė parama teisiškai ir iš esmės atitiktų įvairių išorės veiksmų sričių pagrindinius principus ir tikslus, priemones, kurių buvo imtasi tose srityse, ir kitą susijusią Sąjungos politiką;
- (16) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų padėti Sąjungai vykdyti išorės politiką dėl Moldovos Respublikos. Komisijos tarnybos ir Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT) turėtų glaudžiai bendradarbiauti visą makrofinansinės paramos operacijos vykdymo laikotarpį, siekdamas koordinuoti Sąjungos išorės politiką ir užtikrinti jos nuoseklumą;
- (17) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų padėti Moldovos Respublikai vykdyti išipareigojimą laikytis bendrų su Sąjunga vertybių, įskaitant demokratijos, teisinės valstybės, gero valdymo, atskaitingos, skaidrios ir nuopelnais grindžiamos valstybės tarnybos, nepriklausomų teisminių institucijų, žmogaus teisių paisymo, žiniasklaidos laisvės, nepriklausomumo ir pliuralizmo, darnaus vystymosi ir skurdo mažinimo principus, taip pat išipareigojimą atviros, taisyklėmis grindžiamos ir sąžiningos prekybos principams;

- (18) išankstinė Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo ir kiekvienos iš trijų dalių mokėjimo sąlyga turėtų būti ta, kad Moldovos Respublika turi paisyti veiksmingų demokratišų mechanizmų, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, užtikrinti teisinę valstybę ir gerbti žmogaus teises. Be to, siekiant konkrečių Sąjungos makrofinansinės paramos tikslų, turėtų būti didinamas viešųjų finansų valdymo sistemų veiksmingumas, skaidrumas ir atskaitomybė, užtikrinama veiksminga kova su korupcija ir pinigų plovimu, stiprinamas finansų ir bankų sektoriaus valdymas ir priežiūra Moldovos Respublikoje, gerinamas energetikos sektoriaus valdymas ir skatinama vykdyti struktūrines reformas, skirtas tvariam ir integraciniam augimui, darbo vietų kūrimui, gerai verslo aplinkai ir fiskaliniam konsolidavimui remti. Sąjungos makrofinansinė parama Moldovos Respublikai taip pat turėtų apimti priemones, kuriomis būtų remiamas Asociacijos susitarimo (kuriame numatyta IVLPE) įgyvendinimas. Siekiant užtikrinti, kad konkretūs tikslai būtų tinkamai įvertinti, reikia juos nustatyti taip, kad juos būtų galima patikrinti ir išmatuoti. Komisija ir EIVT turėtų reguliariai stebėti, kaip vykdoma išankstinė sąlyga ir kaip siekiama tų tikslų. Jeigu išankstinė sąlyga nevykdoma, nesilaikoma nustatytų tikslų ir nepaisoma asociacijos susitarimo tikslų ir principų, Komisija turėtų laikinai sustabdyti arba nutraukti Sąjungos makrofinansinės paramos išmokėjimą;
- (19) siekdama užtikrinti, kad su Sąjungos makrofinansine parama susiję finansiniai jos interesai būtų apsaugoti veiksmingai, Moldovos Respublika turėtų įgyvendinti tinkamas priemones, susijusias su sukčiavimo, korupcijos ir kitų su šia parama siejamų pažeidimų prevencija ir kova su jais. Moldovos Respublika turėtų reguliariai pranešti Komisijai apie makrofinansinės paramos įgyvendinimą, visapusiškai atskleisdama informaciją ir griežtai laikydamosi Sąjungos finansinių taisyklių. Be to, turėtų būti parengtos nuostatos, pagal kurias Komisija atliktų patikrinimus, o Audito Rūmai – auditus;
- (20) Sąjungos makrofinansinės paramos teikimas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos, kaip biudžeto valdymo institucijos, galioms;
- (21) dotacijų forma teikiamos makrofinansinės paramos sumos ir makrofinansinei paramai paskolų forma teikti reikalingos atidėjinių sumos turėtų derėti su daugiametėje finansinėje programoje numatytais biudžeto asignavimais;
- (22) Sąjungos makrofinansinę paramą turėtų administruoti Komisija. Siekdama užtikrinti, kad Europos Parlamentas ir Taryba galėtų stebėti, kaip įgyvendinamas šis sprendimas, Komisija turėtų juos reguliariai informuoti apie su parama susijusius pokyčius ir pateikti jiems atitinkamus dokumentus;
- (23) siekiant užtikrinti vienodas šio sprendimo įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁽¹⁾;
- (24) Sąjungos makrofinansinė parama turėtų būti teikiama atsižvelgiant į sąlygas, kurios turi būti nustatytos susitarimo memorandume. Tokios sąlygos turėtų būti susietos su kiekvienos iš trijų dalių mokėjimu. Siekiant užtikrinti vienodas įgyvendinimo sąlygas ir veiksmingumą, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai dėl tokių sąlygų derėtis su Moldovos Respublikos valdžios institucijomis, prižiūrint valstybių narių atstovų komitetui laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011. Pagal tą reglamentą patariamoji procedūra paprastai turėtų būti taikoma visais atvejais, išskyrus tuos, kurie numatyti tame reglamente. Atsižvelgiant į galimą didelį paramos, kurios suma didesnė nei 90 mln. EUR, poveikį tikslinga, kad tą ribą viršijančioms operacijoms būtų taikoma nagrinėjimo procedūra. Atsižvelgiant į Sąjungos makrofinansinės paramos Moldovos Respublikai sumą, nagrinėjimo procedūra turėtų būti taikoma priimant susitarimo memorandumą, mažinant paramą ir laikinai sustabdant ar nutraukiant jos teikimą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Siekdama padėti Moldovos Respublikai stabilizuoti ekonomiką ir vykdyti esminių reformų darbotvarkę, Sąjunga jai teikia 100 mln. EUR sumos neviršijančią makrofinansinę paramą (toliau – Sąjungos makrofinansinė parama). Iki

⁽¹⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

60 mln. EUR tos didžiausios sumos teikiama paskolų forma, o iki 40 mln. EUR – dotacijų forma. Sąjungos makrofinansinė parama teikiama Europos Parlamentui ir Tarybai patvirtinus atitinkamų metų Sąjungos biudžetą. Šia parama prisidedama siekiant patenkinti TVF programoje nurodytus Moldovos Respublikos mokėjimų balanso poreikius.

2. Siekiant finansuoti paskolos forma teikiamą Sąjungos makrofinansinės paramos dalį, Komisijai suteikiami įgaliojimai Sąjungos vardu skolintis reikiamų lėšų kapitalo rinkose arba iš finansų įstaigų ir jas perskolinti Moldovos Respublikai. Vidutinis paskolų grąžinimo terminas – ne ilgesnis kaip 15 metų.

3. Sąjungos makrofinansinės paramos teikimą administruoja Komisija, laikydamosi TVF ir Moldovos Respublikos sudarytų susitarimų ar susitarimų memorandumų bei Asociacijos susitarime (kuriame numatyta IVLPE) nustatytų svarbiausių ekonominių reformų principų ir tikslų, dėl kurių susitarta pagal EKP.

Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie pokyčius, susijusius su Sąjungos makrofinansine parama, įskaitant jos išmokas, ir laiku toms institucijoms pateikia atitinkamus dokumentus.

4. Sąjungos makrofinansinė parama teikiama dvejus su puse metų nuo pirmos 3 straipsnio 1 dalyje nurodyto susitarimo memorandumo įsigaliojimo dienos.

5. Jei Sąjungos makrofinansinės paramos išmokėjimo laikotarpiu Moldovos Respublikos finansavimo poreikiai sumažėja iš esmės, palyginti su pirminėmis prognozėmis, Komisija, laikydamosi 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, sumažina paramos sumą, laikinai ją sustabdo arba nutraukia jos teikimą.

2 straipsnis

1. Išankstinė Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo sąlyga yra ta, kad Moldovos Respublika turi paisyti veiksmingų demokratinių mechanizmų, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, užtikrinti teisinę valstybę ir gerbti žmogaus teises.

2. Komisija ir EIVT stebi, kaip 1 dalyje nustatytos išankstinės sąlygos laikomasi visu Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo laikotarpiu.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys taikomos laikantis Tarybos sprendimo 2010/427/ES ⁽¹⁾.

3 straipsnis

1. Komisija, laikydamosi 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, susitaria su Moldovos Respublikos valdžios institucijomis dėl norint gauti Sąjungos makrofinansinę paramą vykdytinų aiškiai apibrėžtų ekonominės politikos ir finansinių sąlygų, daugiausia dėmesio skiriant struktūrinėms reformoms ir patikimiems viešiesiems finansams, kurios turi būti nustatytos susitarimo memorandume (toliau – susitarimo memorandumas), į kurį įtraukiamas tų sąlygų įvykdymo tvarkaraštis. Susitarimo memorandume nustatytos ekonominės politikos ir finansinės sąlygos derinamos su 1 straipsnio 3 dalyje nurodytais susitarimais ar susitarimų memorandumais, įskaitant makroekonominio koregavimo ir struktūrinių reformų programas, kurias Moldovos Respublika įgyvendina remiant TVF.

2. 1 dalyje nurodytomis sąlygomis visų pirma siekiama didinti Moldovos Respublikos viešųjų finansų valdymo sistemų veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę, be kita ko, naudojant Sąjungos makrofinansinę paramą. Rengiant politikos priemones deramai atsižvelgiama ir į pažangą, daromą abiem pusėms atveriant rinką, plėtojant taisyklėmis grindžiamą sąžiningą prekybą ir įgyvendinant kitus Sąjungos išorės politikos prioritetus. Komisija reguliariai stebi pažangą, daromą siekiant tų tikslų.

3. Išsamios finansinės Sąjungos makrofinansinės paramos sąlygos nustatomos susitarime dėl paskolos ir susitarime dėl dotacijos, kuriuos turi sudaryti Komisija ir Moldovos Respublikos valdžios institucijos.

⁽¹⁾ 2010 m. liepos 26 d. Tarybos sprendimas 2010/427/ES, kuriuo nustatoma Europos išorės veiksmų tarnybos struktūra ir veikimas (OL L 201, 2010 8 3, p. 30).

4. Komisija reguliariai tikrina, ar toliau laikomasi 4 straipsnio 3 dalyje nurodytų sąlygų, įskaitant, be kita ko, tai, ar Moldovos Respublikos ekonominė politika atitinka Sąjungos makrofinansinės paramos tikslus. Tai darydama Komisija glaudžiai koordinuoja veiksmus su TVF ir Pasaulio banku, o prireikus – su Europos Parlamentu ir Taryba.

4 straipsnis

1. Laikantis 3 dalyje nustatytų sąlygų, Komisija Sąjungos makrofinansinę paramą teikia trimis dalimis, kurių kiekvieną sudaro paskola ir dotacija. Kiekvienos dalies dydis nustatomas susitarimo memorandume.
2. Paskolų forma teikiamos Sąjungos makrofinansinės paramos sumos prireikus nustatomos laikantis Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 480/2009 ⁽¹⁾.
3. Sprendimą dėl dalių mokėjimo Komisija priima atsižvelgdama į tai, ar įvykdytos visos šios sąlygos:
 - a) 2 straipsnyje nustatyta išankstinė sąlyga;
 - b) sėkmingas tęstinis politikos programos, kuri apima griežtas koregavimo ir struktūrinių reformų priemones, įgyvendinimas laikantis TVF neprevencinio susitarimo dėl kredito suteikimo, ir
 - c) sėkmingas susitarimo memorandume sutartų ekonominės politikos ir finansinių sąlygų vykdymas.
4. Antroji dalis išmokama iš esmės ne anksčiau kaip praėjus trimis mėnesiams po pirmosios dalies išmokėjimo. Trečioji dalis išmokama iš esmės ne anksčiau kaip praėjus trimis mėnesiams po antrosios dalies išmokėjimo.
5. Jei 3 dalyje nurodytos sąlygos neįvykdomos, Komisija laikinai sustabdo arba nutraukia Sąjungos makrofinansinės paramos išmokėjimą. Tokiais atvejais Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie laikino sustabdymo ar nutraukimo priežastis.
6. Sąjungos makrofinansinė parama išmokama Moldovos Respublikos nacionaliniam bankui. Jei laikomasi nuostatų, dėl kurių turi būti susitarta susitarimo memorandume, įskaitant likusių biudžeto finansavimo poreikių patvirtinimą, Sąjungos lėšos gali būti pervedamos Moldovos Respublikos finansų ministerijai, kuri yra galutinis paramos gavėjas.

5 straipsnis

1. Su paskolos forma teikiamos Sąjungos makrofinansinės paramos dalimi susijusios skolinimosi ir skolinimo operacijos atliekamos eurais taikant tą pačią lėšų įskaitymo datą, dėl tų operacijų Sąjungai nereikia spresti su terminų pasikeitimu susijusių klausimų ir ji nepatiria jokios valiutų kurso arba palūkanų normos rizikos ar kokios nors kitos komercinės rizikos.
2. Jei aplinkybės palankios ir to prašo Moldovos Respublika, Komisija gali imtis būtinų priemonių siekdama užtikrinti, kad paskolos terminai ir sąlygos būtų papildyti išankstinio grąžinimo sąlyga, atitinkančia atitinkamą skolinimosi operacijų terminų ir sąlygų nuostatą.
3. Jei aplinkybės palankios sumažinti paskolos palūkanų normą ir to prašo Moldovos Respublika, Komisija gali nuspręsti refinansuoti visas jos iš pradžių pasiskolintas lėšas ar jų dalį arba restruktūrizuoti atitinkamas finansines sąlygas. Refinansavimo arba restruktūrizavimo operacijos atliekamos laikantis 1 ir 4 dalyse nustatytų sąlygų ir dėl jų neturi būti pratęstas susijusių pasiskolintų lėšų grąžinimo terminas arba padidėti refinansavimo arba restruktūrizavimo operacijos dieną likusi neįvykdytų skolinių kapitalo išsipareigojimų suma.
4. Visas Sąjungos išlaidas, susijusias su skolinimosi ir skolinimo operacijomis pagal šį sprendimą, padengia Moldovos Respublika.
5. Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie 2 ir 3 dalyse nurodytų operacijų pokyčius.

⁽¹⁾ 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 480/2009, įsteigiantis Išorės veiksmų garantijų fondą (OL L 145, 2009 6 10, p. 10).

6 straipsnis

1. Sąjungos makrofinansinė parama teikiama laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ⁽¹⁾ ir Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1268/2012 ⁽²⁾.
2. Sąjungos makrofinansinės paramos teikimas valdomas tiesiogiai.
3. Susitarime dėl paskolos ir susitarime dėl dotacijos, dėl kurių turi būti susitarta su Moldovos Respublikos valdžios institucijomis, pateikiamos nuostatos, kuriomis:
 - a) užtikrinama, kad Moldovos Respublika reguliariai tikrintų, ar iš Sąjungos biudžeto suteiktas finansavimas panaudotas tinkamai, imtųsi reikiamų pažeidimų ir sukčiavimo prevencijos priemonių ir prireikus imtųsi teisinių veiksmų neteisėtai pasisavintoms lėšoms, suteiktoms pagal šį sprendimą, išieškoti;
 - b) užtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga, visų pirma numatant konkrečias priemones, skirtas sukčiavimo, korupcijos ir kitų pažeidimų, darančių poveikį Sąjungos makrofinansinei paramai, prevencijai ir kovai su jais, pagal Tarybos reglamentus (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 ⁽³⁾ ir (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ⁽⁴⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ⁽⁵⁾;
 - c) Komisijai, įskaitant Europos kovos su sukčiavimu tarnybą, arba jos atstovams aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti patikrinimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje;
 - d) Komisijai ir Audito Rūmams aiškiai suteikiami įgaliojimai Sąjungos makrofinansinės paramos teikimo laikotarpiu ir jam pasibaigus atlikti auditus, įskaitant dokumentų auditus ir auditus vietoje, pavyzdžiui, veiklos vertinimus;
 - e) užtikrinama, kad nustačiusi, jog valdydama Sąjungos makrofinansinę paramą Moldovos Respublika sukčiavo, ėmėsi korupcinių veiksmų arba bet kokios kitos Sąjungos finansiniams interesams kenkiančios neteisėtos veiklos, Sąjunga turėtų teisę anksčiau laiko susigrąžinti paskolą ir (arba) visą dotaciją.
4. Prieš teikdama Sąjungos makrofinansinę paramą Komisija atlieka veiklos vertinimus ir nustato, ar su tokia parama susiję Moldovos Respublikos finansiniai susitarimai, administracinės procedūros ir vidaus bei išorės kontrolės mechanizmai yra patikimi.

7 straipsnis

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

8 straipsnis

1. Ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 30 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio sprendimo įgyvendinimo praėjusiais metais ataskaitą, įskaitant to įgyvendinimo vertinimą. Ataskaitoje:
 - a) išnagrinėjama pažanga, padaryta įgyvendinant Sąjungos makrofinansinę paramą;
 - b) įvertinama Moldovos Respublikos ekonominė padėtis ir perspektyvos, taip pat pažanga, padaryta įgyvendinant 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas politikos priemones;

⁽¹⁾ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

⁽²⁾ 2012 m. spalio 29 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1268/2012 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių taikymo taisyklių (OL L 362, 2012 12 31, p. 1).

⁽³⁾ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

⁽⁴⁾ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

⁽⁵⁾ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

- c) nurodomas susitarimo memorandume nustatytų ekonominės politikos sąlygų, Moldovos Respublikos einamųjų ekonominių ir fiskalinių rezultatų ir Komisijos sprendimų išmokėti Sąjungos makrofinansinės paramos dalis ryšys.
2. Ne vėliau kaip per dvejus metus nuo 1 straipsnio 4 dalyje nurodyto paramos teikimo laikotarpio pabaigos Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia *ex post* vertinimo ataskaitą, kurioje įvertinami suteiktos Sąjungos makrofinansinės paramos rezultatai bei veiksmingumas ir jos indėlio į paramos tikslus mastas.

9 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Strasbūre 2017 m. rugsėjo 13 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

A. TAJANI

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. MAASIKAS

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendras pareiškimas

Atsižvelgdami į iniciatyvas, susijusias su Moldovos Respublikos rinkimų sistemos pakeitimais, Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija pabrėžia, kad išankstinė makrofinansinės paramos teikimo sąlyga yra ta, kad paramą gaunanti šalis turi paisyti veiksmingų demokratišų mechanizmų, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą ir teisinės valstybės principą, ir užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms. Komisija ir Europos išorės veiksų tarnyba stebi šios išankstinės sąlygos vykdymą visu makrofinansinės paramos teikimo laikotarpiu ir todėl skirs labai daug dėmesio tam, ar Moldovos Respublikos valdžios institucijos atsižvelgia į atitinkamų tarptautinių partnerių (ypač Venecijos komisijos ir ESBO Demokratišų institucijų ir žmogaus teisių biuro) rekomendacijas.
